

REPUBLIKA E KOSOVËS

Republika Kosova - Republic of Kosovo

Komuna e Prizrenit

Drejtoria e Kulturës, e Rinisë dhe e Sportit - tel: 029/ 626-143

Direktorijati za Kulturë, Omladinë i Sport

Sektor Omladine

Predlog

Omladinska Politika Opštine Prizren

Uvod

Mladi Opštine Prizren treba da se osećaju slobodni i ujedno da slede njihov san, da osećaju da su podržani i da imaju potpune informacije o mogućnostima realizacije individualnog potencijala i istovremeno da imaju pristup informacijama o zdravstvenim uslugama, obrazovanju, zapošljavanju, pravnim pitanjima i ostalim značajnim pitanjima za njihov nesmetan razvoj. Na ovim principima, omladinska politika Opštine Prizrena aktivno promoviše odnose između Opštine i mladih.

Konkretno, Skupština prepoznaje važnost učešća mladih u donošenju odluka, u svim procesima koji utiču na položaj mladih i njihovog individualnog razvoja, kao aktivni građani danas i kao održiva osnova za opštinu, sada i u budućnosti. Da bi se razvila ova politika, angažovan je veliki broj mladih ljudi, omladinskih organizacija, stručnjaka na terenu, gde je identifikovano pet prioriternih oblasti. Dokumentat predstavlja početnu platformu između potrebnog i onog što je moguće za (1) unapređenje omladinske infrastrukture (2) povećanje aktivnog učešća mladih u društvenim procesima (3) stvaranje mogućnosti i podrška zapošljavanju mladih (4) kvalitetno obrazovanje i preventiva oko pojave ružnih fenomena među mladima i (5) jačanje i održivost Omladinskog Centra i Lokalnog Omladinskog Akcionog Saveta (LOAS).

Ove oblasti obezbeđuju jednu početnu osnovu za formulisanje konkretnih programa, sa fokusom na pet prioriteta, ali ni na koji način ne definišu sve potrebe mladih.

Razvoj omladinske politike predstavlja jedan kontinuirani proces u prikupljanju podataka upravljanja i njihove analize, u cilju prepoznavanja stanja mladih, aktuelnih potreba i njihovih

aspiracija. Za ovu svrhu, svi Opštinski Direktorijati i institucije koje pružaju stručne usluge, u uskoj koordinaciji sa odgovarajućim direktorijatom za omladinu, svake godine podneće izveštaj o stanju mladih ljudi, putem konsultacija sa mladima i omladinskim organizacijama, o njihovoj viziji.

U cilju sprovođenja ove politike, definisane kao grupe mladih uzrasta starosti od 15 godina do 24 godina, muško i žensko, iz sela i grada, bez obzira na nacionalnu, versku i socijalnu pripadnost.

Skupština Opština Prizren podstiče mlade ljude da pomognu gradu Prizren, da bi cela Opština bila jedno lepo i atraktivno mesto za mlade ljude, za sve građane, posetioce i za domaće i strane investitore.

Usvajajući omladinske politike, Skupština Opština se zalaže za jedno kontinuelno partnerstvo sa civilnim društvom, a posebno sa omladinom opštine, institucijama i organizacijama koje ih predstavljaju.

Identifikovane su pet (5) osnovne politike za koje se smatra da je potrebno da se sprovedu u opštini Prizren. Period implementacije predloženih politika je tri godine i obuhvata period od 2012 do 2014.

Predložene politike za usvajanje su:

1. Unapredjenje infrastrukture za mlade;
2. Aktivno učešće mladih u društvenim procesima;
3. Stvaranje mogućnosti i podrška zapošljavanju mladih
- 4.. Edukacija i sprečavanje negativnih pojava kod omladine
5. Osnajivanje i održivost Omladinskog Centra i Lokalnog Omladinskog Akcionog Saveta (LOAS).

Za svaku predloženu politiku predstavljen je i budžet. Ukupna vrednost primenjivosti predloženih politika za tri godine je ~ 130.850 evra.

1. Unapredjenje infrastrukture za mlade

Pitanje / opis:

Nedostatak dosledne politike učinila je da danas jedan veliki broj organizacija, grupa i pojedinaca mladih godišta u gradu Prizren nemaju fizički prostor gde mogu razvijati svoja saznanja i veštine van formalnog sistema obrazovanja. Takodje, mnogi mladi ljudi van škole, koji su nezaposleni, imaju potrebe za ove fizičke prostore da bi obavljali i razvijali svoje aktivnosti i saznanja u različitim oblastima. Sa jednim boljim dizajnom omladinske politike, uspebi bi da utiču na poboljšanje omladinske infrastrukture, kako fizičke takodje i one pravne.

Namena:

- 1.1. Obezbedjivanje objekata, namenjene grupama i omladinskim organizacijama
- 1.2. Povećanje budžeta za pitanja koje se tiču omladine.

Mere:

- 1.1.1. Identifikovati postojeće objekte i prostore koji se potencijalno mogu koristiti za omladinske aktivnosti.
- 1.1.2. Postiže se sporazum izmedju odgovarajućih direktorijata, sa ciljem da se obezbede besplatno javni objekti, koji će služiti za obavljanje omladinskih aktivnosti.
- 1.1.3. Identifikuju se i kontaktiraju Omladinske organizacije i pruža im se mogućnost korišćenja objekata i prostora, već sada namenjeni za mlade.
1. 2.1. Periodično se organizuju sastanci izmedju omladinskih organizacija, opštinskih institucija i donatorske zajednice
1. 2.2. Prikupe se i pružaju se podaci o budžetskim potrebama o pitanjima mladih, uključujući i opštinski Sektor za Omladinu.

Uticaj sprovedjene politike:

Usvajanjem i sprovedjenjem ove politike za unapredjenje infrastrukture za mlade, očekuje se da se objekti i postojeći prostori koriste od strane omladinskih organizacija, kojima se olakša pristup, jer ova politika smanjuje finansijska opterećenja za obavljanje aktivnosti. Ova politika omogućava sveobuhvatnost omladine u nameri izgradnje jednog zdravog društva. Ova politika takodje budi interesovanje zajednice donatora a i ostalih interesnih strana, radi podrške omladinskih inicijativa, kao napr. pružanje treninga, kurseva za omladinu van škole, tretiranje pitanja sa kojima se suočava omladina u ruralnim mestima, tretiranje pitanja sa kojima se suočava omladina nealbanskih

zajednica, podrška u aktivnostima koje poboljšavaju položaj žene u društvu, licima sa ograničenim sposobnostima, uključujući i mlade u školama.

1 Sa omladinskim organizacijama podrazumevaju se Omladinske NVO-je, neformalne grupe škola., kao što su naučni klubovi mladih itd.

Omladinske političke organizacije isključuju se od ove definicije

Ova politika otvara vrata i pruža mogućnost oko preduzimanja aktivnosti u saradnji sa drugim lokalnim i centralnim institucijama, kao i sa poslovnim zajednicama.

Nosioci:

ODOS / omladinski Sektor, KVRL, odgovarajući direktorijati Skupštine Opštine

Pristalice:

Lokalne i međunarodne nevladine organizacije, ostale neformalne omladinske organizacije, školske institucije i drugi akteri.

Približna vrednost primene:

1.1.1. 2700 evra (troškovi prevoza: 3 x 300 evra x 3 godine)

1.1.3. 1800 evra (troškovi prevoza i komunikacija: 3 x 200 evra x 3 godine)

1.2.1. 4500 evra (3 susreta x 500 evra za susret x 3 godine)

1.2.1. 4500 evra (1 istraživanje / analiza za jednu godinu x 3 godine x 1500 evra)

Ukupna vrednost sprovođenja politike: ~ 13.500 evra

2. Aktivno učešće mladih u društvenim procesima

Pitanje:

Prema podacima zvanične statistike, kao na celom Kosovu takodjer i u Prizrenu, omladina predstavlja više od polovine stanovništva opštine. Učešće mladih u društvenim procesima je veoma nizak i statistike pokazuju pad interesovanja za učešće u društvenim procesima. Zbog toga, značajna je podrška mladim ljudima na izgradnji kapaciteta, radi aktivnog učešća, uspostavljanja saradnje i uključivanja u procesu donošenja odluka, uključujući i mlade iz ruralnih područja, omladinu iz redova manjinskih zajednica, devojke i mlade sa ograničenim sposobnostima, kao i svu ostalu omladinu. Mišljenja smo da takva podrška omogućava napredak u učešću i podizanju nivoa učešća mladih, interes je celog kosovskog društva a posebno onog iz Prizrena.

Cilj:

2.1. Izrada Uredbe i izdavanje rešenja za Opštinske Direktorijate, preko kojih se omladinskim strukturama pruža mogućnost njihovog uključivanja u donošenju odluka o pitanjima koja se njih tiču.

2.2. Svest mladih i njihovih struktura za povećano učešće u društvenim procesima.

Mere:

2.1.1. Organizuju se sastanci sa rukovodećim strukturama opštine

2.1.2. Pruža se tehnička pomoć u izradi Naredbi

2.1.1. Organizuju se informativne kampanje radi podizanja svesti u cilju obuhvatanja omladinskih struktura u donošenju odluka.

2.2.2. Preduzimaju se inicijative za obuhvatanje omladinskih struktura u donošenju odluka

2.2.3. Podržavaju se omladinski saveti u školama u vezi obeležavanja značajnih datuma.

Uticaj sprovedjene politike:

- Da organizuje i podržava obuke za izgradnju kapaciteta za mlade
- Organizovati interkulturalne aktivnosti i zajedničke projekte u okviru i van opštine
- Da se stara o proširenju organizacija i omladinskih grupa u ruralnim područjima

2. Obuhvatanje u društvene procese ovom politikom podrazumeva obuhvatanje omladinskih struktura u odlučivanju odnosno prisutnost i pružanje alternativa od strane omladinskih organizacija u susretima gde se odlučuje u Opštinskim organima.

- Da se stara i podržava aktivnosti između grupa i omladinskih organizacija iz raznih zajednica.
- Da organizuje omladinske kampove.
- Da uspostavi plodne veze sa grupama ili omladinskim organizacijama.
- Da se podržavaju programi za međusobnu razmenu između mladih
- Izgradnja kapaciteta organizacija i omladinskih grupa
- Obezbediti mogućnost za uključivanje mladih u aktivnostima sa drugim grupama (koalicije i saveze)

- Identifikovati pasivnu omladinu

Nosioci:

DKRS / Sektor Omladine, Predsednik Opštine, KVRL, Opštinski Direktorijati

Pristalice:

Lokalne i medjunarodne nevladine organizacije, srednja i Univerzitet u Prizrenu, Sektor Omladine i Sporta, Department Omladine na centralnom nivou.

Približna vrednost primene:

- 2.2.1.) 3 koncerta (1 koncert x 1800 x 3 godine ~ 5400 evra)
- b) 6 TV debate / emisije (2 debate x 150 evra x 3 godine ~ 900 evra)
- v) 9. Radio debate (3 debate x 100 evra x 3 godine ~ 900 evra)
- g) 3. TV Spotovi (3 spota x 750 evra za spot - 2250 evra)
- g) Brošure (30 000 x 0,5 ~ 15.000 evra)
- d) Bilten (10.000 x 0,1 ~ 1000 evra)
- 2.2.3. 10 inicijative Saveta x 200 evra x 3 godine ~ 6.000 evra

Ukupna vrednost sprovođenja politike: ~ 31.450 evra

3. Stvaranje mogućnosti i podrška zapošljavanju mladih

Cilj:

Veći broj građana naše opštine sastoji se od grupe mlađeg uzrasta koja su pogodjena od nezaposlenosti. Ova situacija jeste opcija više u pravcu ovih mladih ljudi prema negativnim pojavama, kao što su kriminal i prostitucija, narkomanija, upotreba alkohola, imigracije, itd. Iz tog razloga, neophodno je da mladi koji traže posao a koji su spremni na tržištu rada, treba ih podržati, i onim mladim ljudima koji nisu spremni za tržište rada, da im se obezbedi jedno bolje obrazovanje.

Namena:

- 3.1. Identifikuju se deficitarni profili na tržištu rada u opštini Prizren
- 3.2. Podizati svest, podsticati i podržavati mlade ljude u vezi veštine za samozapošljavanje.
- 3.3. Razvijaju se veštine mladih ljudi preko stručnog Centra za obuku
- 3.4. Centar za Zapošljavanje preduzima afirmativne akcije u vezi zapošljavanja mladih

Mere:

- 3.1.1. Sprovodi se kontinuirano istraživanje potreba na tržišta rada
- 3.1.2. Opština stimuliše inicijative koje vode ka zapošljavanju mladih
- 3.2.1. Oganizuju se kontinuirane kampanje u cilju podizanja svesti radi orijentacije u karijeri.
- 3.3.1. Organizuju se kontinuirani treninzi za mlade – deficitarni profili na tržištu rada.
- 3.4.1. Centar za zapošljavanje vrši izradu unutrašnje politike, sa kojom se u svakom procesu zapošljavanja obuhvataju najmanje 50% mladih ljudi registrovanih kao nezaposleni

Uticaj implementirane politike:

- Da organizuje i podržava obuke za nekvalifikovane mlade ljude i mlade sa smetnjama u razvoju
- Saradjivati i dati podršku otvaranju tih stručnih škola ili Omladinskim NVO-jama koje se bave sa ovim specifičnim treninzima.
- Organizovanje seminara, treninga za usavršavanje i stimuliranje mladih ljudi, radi stvaranja malih biznisa, kao i radi samozapošljavanja.

3. Afirmativnim postupcima, podrazumeva se favorizovana politika određenih marginalizovanih grupa

Nosioci:

ODOS / Sektor Omladine, Predsednik Opštine, KVRL, Opštinski Direktorijati

Pristalice:

Lokalne i međunarodne nevladine organizacije, srednje škole i Univerzitet u Prizrenu, Sektor Kulture i Sporta, Departament Omladine na Centralnom nivou.

Približna vrednost primene:

3.1.1. 3 istraživanja x 1500 x 3 godine ~ 4500 evra

3.1.2.) 6 tematskih TV programa (2 debate x 150 evra x 3 godine ~ 900 evra)

b) 3. TV tematskih Spotova (3 TVspota x 750 evra ~ 2250 evra)

c) 9 radio programa (3 debate x 100 evra x 3 godine ~ 900 evra)

ç) Brošure (10.000 k 0,5 ~ 5000 evra)

d) Informator (10.000 x 0,1 ~ 1000 evra)

3.2.1.) 6 tematskih TV programa (2 debate x 150 evra x 3 godine ~ 900 evra)

b) 3. TV tematskih spotova (3 spota x 750 evra 2250 evra)

c) 9 tematskih radio programa (3 debate x 100 evra x 3 godine ~ 900 evra)

ç) Izgradnja informativnog panoa za zapošljavanje (1 x 3000 evra)

Ukupna vrednost sprovođenja politike: ~ 21.600 evra

4. Obrazovanje i sprečavanje negativnih pojava za mlade

Cilj:

Sa štetnim fenomenom za mlade podrazumeva se upotreba štetnih substanci za zdravlje i pojava fenomena asocijalnog ponašanja. Mladi naraštaj stanovništva, epidemiološka situacija u svetu, infekcije HIV / AIDS-om sa indikacijama povećanja broja zaraženih mladih ljudi, izraženo prisustvo opojnih sredstva jesu razlog za preduzimanje postupaka za edukaciju i sprečavanje ovih pojava. Nedovoljna saznanja o ovim negativnim pojavama, nedostatak iskustva u sprečavanju, nedostatak obuhvatanja mladih u borbi protiv ovih negativnih pojava, stvaraju osnovu za razvoj ovih devijantnih pojava.

Cilj:

- 4.1. Podizanje svesti kod mladih ljudi o negativnim pojavama
- 4.2. Što veće uključivanje mladih u aktivnostima protiv loših pojava
- 4.3. Sprečavanje upotrebe droge, alkohola i duvana.

Mere:

- 4.1.1. Organizuju se kampanje o podizanju svesti vezane sa negativnim pojavama
- 4.2.1. Omladinski Saveti u srednjim školama, organizuju takmičarke rasprave o negativnim pojavama
- 4.3.1. Angažovati Direktorijat za Inspekcije radi preduzimanja redovnih akcija oko sprečavanja prodaje duvana i alkohola maloletnim licima.

Uticaj implementirane politike:

- Štampanje vaspitno-propagandnih, zdravstvenih materijala o devijantnim pojava.
- Obuka trenera mlađeg uzrasta, koji će dalje prenositi svoja saznanja.
- Saradnja sa grupama i omladinskim NVO.
- Saradnja sa obrazovnim i zdravstvenim ustanovama.

Nosioci:

ODOS / Sektor Omladine, KVRL, opštinski direktorijati

Pristalice:

Lokalne i medjunarodne nevladine organizacije, srednje škole i Univerzitet u Prizrenu, Sektor Kulture i Sporta, Departament Omladine na Centralnom nivou.

Približna vrednost primene:

- 4.1.1.) 3 koncerta (1 koncert x 1.800 x 3 godine ~ 5400 evra)
- b) 6 TV debate / emisije (2 debate x 150 evra x 3 godine ~ 900 evra)
- v) 9. Radio debate (3 debate x 100 evra x 3 godine ~ 900 evra)
- g) 3. TV Spota (3 TV spota x ~ 750 evra ~ 2250 evra)
- g) Brošure (30.000 x 0,5 ~ 15.000 evra)
- d) Bilten (10.000 x 0,1 ~ 1000 evra)
- 4.2.1. (3 debate x 500 evra x 3 godine ~ 4500)

Ukupna vrednost sprovođenja politike: ~ 29.950 evra

5. Osnaživanje i održivost Omladinskog Saveta i Lokalnog Omladinskog Akcionog Saveta (LOAS).

Pitanje:

Kao izazov za Omladinski Centar jeste krhka održivost institucija. Ove dve strane, zbog finansijske nemogućnosti ne mogu da predstavljaju u celosti interese prizrenske omladine, gde nema i dovoljno kapaciteta gde bi se preko raznih aktivnosti omladina orijentalisala u željenom pravcu. Takodje, ovaj centar nije priznat kao legalni entitet ili pak nema formalnog odobrenja (licencu) od strane opštine, da bi ovaj centar bio u skladu sa zahtevima donatora, oko moguće podrške. Takodjer, ključno osoblje koje se bavi pitanjima mladih, kao i KVRL centar nije imao dovoljno kapaciteta u oblasti planiranja i upravljanja, a samim tim smatra se neophodnim izgradnja ovih kapaciteta. S` druge strane, nemogućnost da se u centru angažuje redovno osoblje, utiče da centar nema dostojno predstavljanje i posvećenost, tako da stanje nije u željenom nivou.

Cilj:

- 5.1. Omladinski Centar i KVRL su legalni entiteti
- 5.2. Kontinuelna saradnja Omladinskog Centra i KVRL sa lokalnim i medjunarodnim donatorskim agencijama
- 5.3. Izgradnja kapaciteta za članove omladine i KVRL u oblasti institucionalne održivosti
- 5.4. Podrška KVRL i Omladinskog Centra preko podjele finansijskih sredstava
- 5.5. Omladinski Centar i KVRL podržavaju aktivnosti formalnih i neformalnih omladinskih grupa

Mere:

- 5.1.1. Licencira se Omladinski Centar i KVRL kao opštinski organi za mlade
- 5.2.1. Održavaju se kontinuelni kontakti sa lokalnim i medjunarodnim donatorskim agencijama
- 5.2.2. Organizuju se kontinuelni kontakti sa zainteresovanim stranama
- 5.2.3. Informišu se sve strane o aktivnostima i raznim potrebama Omladinskog Centra
- 5.2.4. Povećanje članstva omladine i stvaranje mehanizama za kontinuirano učlanjivanje.
- 5.3.1. Izgradnja kapaciteta planiranja i upravljanja osobljem omladinskog Centra i KVRL

5.4.1. Planiraju se i izdvajaju sredstva za Omladinski Centar prema odgovarajućem Administrativnom Upustvu.

5.4.2. Izradjuje se Godišnji Plan Rada Omladinskog Centra i KVRL

5.5.1. Stvaraju se paketi specifičnih usluga za asistenciju omladinskih grupa i povećanje uticaja Omladinskog Centra i KVRL

Uticaj implementirane politike:

- Omladinski Centar postaje legalni entitet i dobija osnovu za dobijanje raznih grantova za omladinu.
- Omladinski Centar dobija institucionalnu postojanost za obavljanje svoje funkcije.
- Osoblje koje se bavi mladima Prizrena, ima dovoljno saznanja i dovoljne veštine za predstavljanje interesa mladih i za razvijanje aktivnosti koje pomažu mladima u njihovom razvoju.
- Koordinirana saradnja svih organa omladine Prizrena sa drugim lokalnim i međunarodnim subjektima.

Nosioci:

ODOS / Sektor Omladine, Predsednik Opštine, KVRL, Opštinski Direktorijati

Pristalice:

Lokalne i međunarodne organizacije, srednje škole i Univerzitet u Prizrenu, Sektor Kulture i Sporta, Department Omladine na Centralnom nivou.

Približna vrednost primene:

5.2.2. 30 sastanaka (1 sastanak x 20 evra za zastupanje x 30 sastanaka x 3 godine ~ 1800 evra)

5.2.3. 4 informativne kampanje godišnje (4 informativne kampanje x 500 evra x 3 godine ~ 6000 evra)

5.2.4. Povećanje članstva, mehanizmi (potrošni materijal 150 evra x 3 godine ~ 450 evra)

5.3.1. Organizuju se treninzi za planiranje i upravljanje (3-dnevna po 3 treninga x 2100 x 3 godine ~ 6300 evra)

5.4.1. 2. Osoblje Omladinskog Centra (400 evra x meseci x 3 godine ~ 14.400 evra)

5. 4.1.2. Angažovanje stručnih konsultantskih angažmana (3 osobe x 600 evra x 3 godine ~ 5.400 evra)

Ukupna vrednost sprovođenja politike: ~ 34.350 evra

Dokumenat je izradjen uz učešće:

- 1) članova Lokalnog Omladinskog Akcionog Saveta
- 2) Omladinskog Centra
- 3) Opštinski Sektor za omladinu
- 4) Omladinske organizacije u opštini Prizren
- 5) Inicijativa 6
- 6) Handikos
- 7) Skender Boshtrakaj
- 8) Bari Zenelaj
- 9) Arben Shala
- 10) Erkan Vardari

Opštinski Sektor za Omladinu, zahvaljuje se svim ostalim učesnicima koji su doprineli izradi ovog sveobuhvatnog dokumenta.

Prizrenu, decembar 2011